

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 42918
Nom: Treball fi de màster
Cicle: Màster Universitari Oficial / Postgrau doctorat
Crèdits ECTS: 10
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2107 - Màster Universitari en Cooperació al Desenvolupament	Facultat de Geografia i Història	2	Indefinida (Actes individuals)

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2107 - Màster Universitari en Cooperació al Desenvolupament	Treball de fin de màster	PROJECTE FI DE MÀSTER

COORDINACIÓ

VALERA LOZANO ANTONIO

RESUM**TREBALL FI DE MÀSTER**

L'assignatura Treball fi de màster (TFM) pretén introduir l'estudiantat en el maneig de les eines d'investigació i orientar cap als estudis de doctorat del programa oficial de postgrau en Cooperació per al Desenvolupament. El TFM pot ser en realitat l'avantsala de la realització d'una tesi doctoral, i ha de posseir per això tot el rigor necessari. El TFM enfortirà el desenvolupament sistemàtic i ordenat de les experiències i coneixements adquirits per l'estudiant al llarg del màster.

El seu contingut versarà sobre un tema específic entre els inclosos en les diferents àrees del pla d'estudis o en les diferents àrees d'investigació de l'IIDL (vegeu-ne la llista en la secció VIII d'aquesta mateixa guia), i sempre que siga possible es tractarà de mantenir la vinculació amb l'experiència adquirida a través de les pràctiques del màster i el contacte amb el terreny que permeten aquestes.

Els TFM poden consistir en:

- Un estudi del territori/organització/societat on s'ha realitzat el pràcticum internacional, supervisat pel/per

la tutor/a acadèmic/a, amb l'objectiu d'aprofundir en la realitat del territori/organització/societat, completant i complementant la seua formació teòrica i la seua experiència pràctica.

- Un estudi d'investigació, supervisat pel/per la tutor/a acadèmic/a, amb l'objectiu d'aprofundir en alguna de les situacions englobades en les matèries de les especialitats del màster, al territori/organització/societat escollits, que complete i complemente la formació acadèmica de l'estudiant.

- Tanmateix, pot consistir d'una forma més aplicada en l'avaluació d'un programa, anàlisi d'experiències, recopilació de bones pràctiques o elaboració de guies o directoris de recursos en les àrees d'investigació del màster i les seues diferents especialitats.

Com a resultat final, i a més de les conclusions i recomanacions que s'arriben a establir, es valorarà de forma positiva si el TFM inclou una proposta de projecte d'investigació que es puga desenvolupar en un futur programa de doctorat.

El TFM es realitzarà sota la supervisió d'un/a tutor/a universitari/ària, professor/a doctor/a, d'entre la llista de professors i temes preparats a aquest efecte, que serà assignat per la comissió de coordinació acadèmica (CCA) del MCAD. El TFM es pot realitzar físicament tant a Espanya com en alguna de les institucions i centres d'investigació amb conveni a l'estranger; en aquest segon cas cal comptar amb un/a cotutor/a de la UVEG.

Perquè el TFM puga ser avaluat pel tribunal creat a aquest efecte, l'estudiant necessàriament haurà d'haver superat la totalitat de crèdits ECTS del MCAD.

te, l'estudiant necessàriament haurà d'haver superat la totalitat de crèdits ECTS del MCAD.D.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Disposar de coneixements de metodologia d'investigació, avaluació de programes i de sistematització d'experiències.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2107 - Màster Universitari en Cooperació al Desenvolupament

És capaç d'aplicar els coneixements teòrics adquirits al llarg del curs i integrar-los en un Treball Final de Màster

És capaç d'utilitzar les principals fonts estadístiques, publicacions periòdiques i bibliografia respecte d'això

És capaç de defensar en públic sistematitzant la informació del seu Treball Final de Màster

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Sap interpretar els resultats derivats de l'aplicació de tècniques i ferramentes programari d'anàlisi de dades tant quantitatives com qualitatives

Sap reconèixer e utilitzar el tipus de disseny d'investigació que siga més adequat al problema d'investigació complex que afecta el context d'intervenció

Sap sistematitzar bones pràctiques de cooperació internacional

Ser capaç de plantejar i dur a terme un treball d'investigació en totes les seues fases.

Ser capaç de preparar una salida al terreno tanto en relación a las necesidades de información previas sobre el contexto político, económico, social y cultural del país, la preparación de la intervención/investigación en terreno y los procedimientos de seguridad que deberán ser tenidos en cuenta

Sintetitza coneixement, sistematitza lectures, construïx arguments i els interrelaciona en el Treball Final de Màster

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

D'acord amb el document de Verifica del MCAD, el Treball Fi de Màster (TFM) en estudiants que escullin l'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL (20 ECTS de Practicum + 10 ECTS de TFM) es prepararà d'acord amb la següent estructura de text de TFM:

1. INTRODUCCIÓ (Justificació i Antecedents: Descripció del país/context d'actuació/institució d'acollida/temàtica de treball. Objectius del treball i instruments utilitzats per assolir-los. En cas que s' hagi aplicat alguna tècnica de recerca s' haurà d' explicar adequadament la metodologia emprada)
2. ESTAT DE L'ART (Explicació de l'estat de la qüestió sota estudi basada en la bibliografia relacionada)

1. Estructura Treball Final de Màster (MEMÒRIA)

D'acord amb el document de Verifica del MCAD, el Treball Fi de Màster (TFM) en estudiants que escullin l'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL (20 ECTS de Practicum + 10 ECTS de TFM) es prepararà d'acord amb la següent estructura de text de TFM:

amb la temàtica del treball)

3. CRÍTiques I PROPOSTES DE MILLORA (Es realitzarà una anàlisi crítica de la situació que derivi en recomanacions i/o propostes, disseny d'activitats o elaboració d'un projecte a desenvolupar en l'àmbit relacionat amb les pràctiques a partir de l'Estat de l'Art).

4. BIBLIOGRAFIA (format APA).

El Treball Fi de Màster per a l' ORIENTACIÓ INVESTIGADORA (10 ECTS Practicum + 10 ECTS Introducció a la Recerca + 10 ECTS TFM) es prepararà d'acord amb la següent estructura:

1. INTRODUCCIÓ (Marc teòric i conceptual)

2. OBJECTIUS (i/o hipòtesi)

3. METODOLOGIA DE LA RECERCA (Incloure consideracions ètiques en la recerca)

4. ANÀLISI DE RESULTATS I DISCUSSION (Anàlisi de les evidències i discussió)

5. CONCLUSIONS I RECOMANACIONS (Futures investigacions o projectes)

6. BIBLIOGRAFIA (format APA / Vancouver Ciències de la Salut)

APARTATS DE LA MEMÒRIA:

-Portada: Títol del TFM, incloent-hi l'especialitat, el nom de l'estudiant, correu electrònic, el nom del professor Tutor Acadèmic i la data.

-Resum-Sumari Executiu i Paraules Clau: de forma concisa, amb un màxim de 500 paraules (2 pàgines), l'estudiant haurà de fer constar el treball realitzat i les principals conclusions. Finalitzarà amb una última línia diferenciada del text del sumari on inclogui de 4 a 6 paraules clau.

-Índex de Taules i Figures

-Llistat alfabètic d'Acrònims / Abreviatures: estaran ben deletreats i ben definits quan s'utilitzin per primera vegada en el text.

-Índex de continguts, amb indicació de les pàgines.

-Text del TFM (capítols anteriorment citats segons modalitats numerats): els apartats dels esquemes esmentats poden dividir-se al seu torn en seccions i subseccions també numerades.

-Annexos

CARACTERÍSTIQUES DE FORMAT:

La seva extensió mínima i màxima serà d'entre 30.000 i 40.000 paraules (60-80 pàgines), incloses taules, gràfics, mapes, figures i bibliografia (sense comptar Annexos).

2. Apartats de la memòria i format

APARTATS DE LA MEMÒRIA:

-Portada: Títol del TFM, incloent-hi l'especialitat, el nom de l'estudiant, correu electrònic, el nom del professor Tutor Acadèmic i la data.

-Resum-Sumari Executiu i Paraules Clau: de forma concisa, amb un màxim de 500 paraules (2 pàgines), l'estudiant haurà de fer constar el treball realitzat i les principals conclusions. Finalitzarà amb una última línia diferenciada del text del sumari on inclogui de 4 a 6 paraules clau.

-Índex de Taules i Figures

-Llistat alfabètic d'Acrònims / Abreviatures: estaran ben deletreats i ben definits quan s'utilitzin per primera vegada en el text.

-Índex de continguts, amb indicació de les pàgines.

-Text del TFM (capítols anteriorment citats segons modalitats numerats): els apartats dels esquemes esmentats poden dividir-se al seu torn en seccions i subseccions també numerades.

Les taules i figures es distribuïran al llarg del document, i hauran d'estar numerats en números aràbics correlatius, seguits del seu títol (descriptiu i breu i a dalt) per a les taules, i peu de figura sota les figures. La seva mida no haurà de superar la d' 1 pàgina. En cas contrari s' hauran d' incloure com a annexos. En la seva part inferior haurà de figurar la font de les dades i si són d' elaboració pròpia. Els detalls importants sobre els mateixos figuraran en forma de nota al seu peu. El seu nombre es limitarà únicament als imprescindibles per al treball. La resta podrà incloure's als annexos.

3. Normes d'Edició

Pel que fa a les normes d' edició dels treballs, es fixen les següents:

Lletra: Arial 10 punts o Times New Roman 12 punts

Interlineat: Múltiple, 1,5 línies

Espai posterior a cada paràgraf: 6 punts

Marges de la pàgina: Superior i inferior: 25 cm, Esquerre i dret: 3 cm.

Sistema de cites:

-L'estil de citació i de referenciació bibliogràfica s'atindrà al que disposa la 7a edició del Manual de Publicació de l'APA (2020). Les orientacions bàsiques es poden trobar en <https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines>.

-Per a treballs en Ciències de la Salut se seguiran les normes VANCOUVER; <https://bibliotecas.ucn.cl/wp-content/uploads/2021/06/GuiaVancouver.pdf>

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a activitats complementàries	0,00
Seguiment i tutorització del treball fi de màster	0,00
Presentació i defensa del treball fi de màster	0,00
Total hores	0,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Desenrotllament autònom del treball fi de màster	0,00
Preparació de la memòria i de la presentació del treball de fi de màster	0,00
Total hores	0,00

METODOLOGIA DOCENT

Tutories en aules per a la resolure dubtes i aclarir col·lectivament qüestions d'interès per a tots els alumnes en relació als continguts conceptuals o pràctics, així com el treball que hauran de realitzar de forma autònoma

ave;noma

AVALUACIÓ

MEMÒRIA (QUALITAT DEL TREBALL ESCRIT)	60
PRESENTACIÓ I DEFENSA PÚBLICA (QUALITAT PRESENTACIÓ (20%) I DEFENSA (10%))	30
CALIFICACIÓ TUTOR/A (mínim un 5)	10
TOTAL	100

Perquè el TFM pugui ser avaluat el/l'estudiant necessàriament haurà d'haver superat la totalitat de crèdits ETCS del MCAD.

El document finalitzat haurà d'haver sigut ser lliurat al tutor per a la seua revisió i correcció com a mínim 10 dies abans de la data del dipòsit definitiu. Per a poder procedir a la defensa, el treball haurà de comptar amb el vistiplau per escrit del tutor.

El TFM serà defensat davant un Tribunal compost per tres membres doctores designats per la Comissió

de Coordinació Acadèmica del MCAD. Aquest Tribunal avaluarà i qualificarà el TFM en acte públic (bé de manera presencial o de manera virtual en el cas dels estudiants que es troben fóra d'Espanya). Per a açò el/l'estudiant prepararà una presentació de diapositives de 15 minuts que sintetitze els principals apartats del TFM, i que serà valorada pel Tribunal d'acord amb la seua qualitat científica, així com la capacitat de l'estudiant per a transmetre i comunicar els resultats del TFM, d'acord amb ponderació indicada en la taula.

Els criteris d'avaluació del TFM per part del Tribunal es basaran en els següents aspectes:

- Adequació i complexitat del marc teòric del TFM i la seua relació amb el Màster
- Adequació i coherència entre el marc teòric i la metodologia del TFM
- Pertinència de l'estructura i continguts
- Claredat en les conclusions i proposades
- Bibliografia nacional i internacional suficient, adequada, actualitzada i de qualitat
- Qualitat formal del treball (presentació, redacció i normes bibliogràfiques correctes)
- Viabilitat de la continuació del TFM en Programa de Doctorat

Si el Tribunal ho considera pertinent, s'obrirà després de la presentació un torn de debat en el qual l'estudiant haurà de respondre als comentaris o preguntes que li formulen els seus membres per un termini no superior als 15 minuts.

Respecte al procediment, els alumnes i alumnes dipositaran una còpia de la seua TFM, que incloga el vistiplau del tutor, a través de la plataforma virtual "Entreu" de la Universitat de València, i a més pujaran una copia de ambdós documents a l'aula virtual (en una tasca creada a l'efecte).

No és necessari presentar cap exemplar en paper, en la data prevista. En cas de requerir la lectura de manera virtual, l'estudiant haurà d'haver-ho sol·licitat a la Comissió Acadèmica amb una antelació mínima d'un mes mitjançant el document disponible en aula virtual.

Hi haurà dos períodes o cridades, que corresponen a dues convocatòries:

1a.) Convocatòria: cridada de maig.

2a.) Convocatòria: cridada de juny.

Les dates de presentació seran fixades per la Comissió acadèmica i publicades en el Aula Virtual i al web de l'màster a l'inici de curs.

No seran presentats davant el corresponent Tribunal aquells TFM que no compten amb l'informe detallat del tutor/a, que haurà de fer-se arribar en els mateixos terminis en què es presente la resta de documentació requerida.

Els TFM seran utilitzats per la Universitat de València únicament en el marc de la realització i avaluació dels mateixos i quedaran dipositats en el Institut Interuniversitari de Desenvolupament Local.

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. S'ha de tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat. Davant pràctiques fraudulentes es procedirà segons allò establert pel "**Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes a la Universitat de València**" (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83.pdf>

rave;ctiques fraudulentes a la Universitat de València" (ACGUV 123/2020): <https://www.uv.es/sgeneral/Protocolos/C83.pdf>

p>

BIBLIOGRAFIA

- Cea DANcona, M. A. (2012). Fundamentos y aplicaciones en metodología cuantitativa. Síntesis.
- Corbetta, P. (2007). Metodología y técnicas de investigación social. McGraw-Hill.
- Eco, H. (2001). Cómo se hace una tesis. Técnicas y procedimientos de estudio, investigación y escritura. Gedisa.
- Facal, T. (2015): Guía para elaborar un proyecto de investigación social. Paraninfo.
- Francés, F.J.; Alaminos, A.; Penalva, C. y Santacreu O.A. (2015). La investigación participativa: métodos y técnicas. PYDLLOS Ediciones.
- García Ferrando, M.; Alvira, F.; Alonso, L.E. y Escobar, M. (2015). El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación. Alianza Universidad.
- Hernández-Sampieri, R. y Mendoza C.P. (2018). Metodología de la investigación. Las rutas cuantitativa, cualitativa y mixta. McGraw-Hill Interamericana Editores.
- Mora, A. (2020). Conocer para transformar. Métodos y Técnicas de Investigación en Trabajo Social. Tirant lo Blanch.
- Valles, M. S. (1997). Técnicas cualitativas de investigación social. Reflexiones metodológicas y práctica profesional. Síntesis.